

Наслов предавања: Протективни фактори и ресурси
родитеља и васпитача у суочавању деце
предшколског узраста са ризичним утицајима
дигиталних медија на дечји психофизички развој
2018/2019.

Датум предавања: 17.04.2019.

Институт за модерно образовање

Institut za
moderno obrazovanje

Institute for
Contemporary Education

**A BETTER EDUCATION
FOR A BETTER WORLD**

Протективни фактори и ресурси родитеља и васпитача у суочавању деце предшколског узраста са ризичним утицајима дигиталних медија на дечји психофизички развој 2018/2019.

Одобрен Решењем

ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ И НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

број:142-451-2601/2018-02-1

ПРОЈЕКТНИ ТИМ:

др Јелена Мићевић Карановић
др Миланка Маљковић
др Ангела Месарош Живков
мр Србислава Павлов
Ана Вукобрат, мастер

Предмет истраживања

Institut za
moderno obrazovanje

Institute for
Contemporary Education

Истраживање се бавило испитивањем ризичних фактора утицаја дигиталних медија на децу предшколског узраста.

Испитивали су се и протективни фактори и ресурси родитеља и васпитача деце предшколског узраста које примењују и којима децу заштићују од неповољних околности дигиталних медија који свакодневно крше кодексе светских и домаћих конвенција и правила понашања према деци.

Истраживање је испитало и какве ставове деца предшколског узраста имају према коришћењу дигиталних медија, њихову свест о ризичним факторима утицаја као и њихове потенцијале и протективне факторе који могу умањити могућности да дете доживи потешкоће на пољу психофизичког здравља.

Садржај истраживања

Institut za
moderno obrazovanje

Institute for
Contemporary Education

- Истраживање је обухватило испитивање ставова родитеља и васпитача према ризичним факторима утицаја дигиталних медија на децу предшколског узраста, операционо дефинисаних преко ставова (когнитивна, емоционална и конативна компонента) према:

Интернету

Телевизијском програму

Мобилној телефонији

Коришћењу компјутера

Компјутерским игрицама

Циљ истраживања

Institut za
moderno obrazovanje
Institute for
Contemporary Education

- Циљеви истраживања су **остварени**, односно добијен је:

Дескриптиван увид у ставове родитеља и васпитача и свести о ризичним факторима утицаја дигиталних медија;

Утврђено је колико родитељи надзиру, контролишу, селекционишу или неке садржаје забрањују деци када су дигитални медији у питању;

Утврђено је колико родитељи и васпитачи као значајни модели идентификације користе дигиталне медије;

Експлоративно се приступило када су у питању протективни фактори и ресурси родитеља и васпитача као значајних фактора социјализације;

Примењена је експланација када су у питању ставови деце предшколског узраста према коришћењу дигиталних медија, њихови потенцијали и протективни фактори као и свест о ризичним факторима њихове употребе.

Стање истраживања у области из које је предложен пројекат

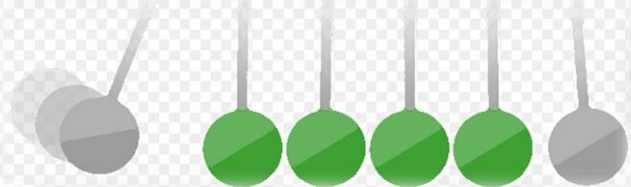

Institut za
moderno obrazovanje
Institute for
Contemporary Education

- Резултати досадашњих истраживања су утврдили да последице неселекционисаног конзумирања и неконтролисаног приступа дигиталним медијима могу озбиљно нарушити дечје психичко и физичко здравље:

- ✓ поремећаји говора
- ✓ гојазност
- ✓ агресивност
- ✓ недостатак пажње
- ✓ хиперактивност
- ✓ стварање илузија
- ✓ губитак граница између реалног и нереалног
- ✓ смањење емпатије и др.

RESULTS

Стање истраживања у области из које је предложен пројекат

Institut za
moderno obrazovanje

Institute for
Contemporary Education

- Неадекватно коришћење дигиталних медија носе са собом опасност од злостављања (вршњачког и/или од стране одраслих) и експлоатације деце.
- Уприште за истраживање је и у подацима полицијских управа у АП Војводини о броју пријављених, одбачених и процесуираних случајева које је прибавио и објавио покрајински омбудсман, 2013. године

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Institut za
moderno obrazovanje

Institute for
Contemporary Education

Добијени резултати показују да:

Већина родитеља и васпитача користи интернет и друштвене мреже, имају позитивне ставове према њима али су и свесни ризика њиховог коришћења

Родитељи са децом разговарају о ТВ програмима и цртаним филмовима током гледања садржаја, а васпитачи то понекад чине.

Деца користе Интернет, али већина не зна шта су друштвене мреже

Васпитачи, родитељи и деца гледају ТВ-програм најчешће до 2 сата у току дана

Васпитачи имају негативан став према игрању компјутерских игрица у вртићу.

Висок проценат сагласности постигнут је око става да садржаји ТВ-програма нису примерени деци предшколског узраста;

У добијеним резултатима се идентификује извесна дискрепанца у одговорима родитеља и деце.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Institut za
moderno obrazovanje

Institute for
Contemporary Education

Добијени резултати показују да:

Мобилне телефоне користе сви испитаници, а родитељи деци дозвољавају мобилне за гледање цртаних филмова.

Родитељи и васпитачи изјављују да са децом разговарају о ТВ, деца то негирају

У односу на компјутерске игрице деца дају предност играчкама и игри у природи са вршњацима.

Јунаци из цртаних филмова су добри и не плаше их се.

Употреба компјутера код деце мора бити контролисана и у складу са узрасним карактеристикама деце.

Родитељи и васпитачи не играју компјутерске игрице, али деца ДА.

Родитељима је омиљени програм забавни, васпитачима едукативни, а деци цртани филмови.

Препоруке за коришћење дигиталних медија

Institut za
moderno obrazovanje
Institute for
Contemporary Education

Време које дете у току дана проведе уз дигиталне медије мора да се ограничи;

Родитељи морају бити упознати са садржајем сајтова које дете посећује;

Ако за то имају услове, родитељи не треба да постављају рачунар у дечијој соби, већ на место које ће њима бити на оку, које је прометно и где сви имају приступ;

Деца старијег узраста у комуникацији користе сленг и енглеске скраћенице, па је стога пожељно да се родитељи упознају са популарним интернет сленгом, како би им поруке које деца шаљу биле разумљиве;

Децу треба научити како да се заштите од изазова дигиталних медија, који су сајтови које могу да посећују, и научити их да штите своје личне податке;

Препоруке за коришћење дигиталних медија

Institut za
moderno obrazovanje
Institute for
Contemporary Education

Коментарисати, водити дијалог са дететом о одгледаним садржајима, посебно уколико се код детета након гледања јави узнемиреност;

Проширивати знања (родитељи, деца, васпитачи) о технологијама, медијима и њиховим утицајима;

Увести Медијску писменост као наставни предмет у високошколским институцијама

Договорити се са децом када, како, колико и за чега користити мобилни телефон;

Обезбедити одређене услове односно ергономске стандарде у погледу висине столице, правилног положаја руке, висина монитора, величина миша...

Препоруке за коришћење дигиталних медија

Institut za
moderno obrazovanje
Institute for
Contemporary Education

Интеграције нових рачунарских технологија у предшколско образовање, али само као допунско средство, а никако као основно и једино дидактичко средство.

Едукација васпитача који немају одговарајуће компјутерске компетенције односно овладавање основним информатичким знањем и специфичним знањима о методичко-дидактичкој употреби образовног софтвера у раду са децом;

Родитељи треба да имају увид у садржаје компјутерских игрица које играју њихова деца и у одређеним ситуацијама, буду партнери деци у игрању компјутерских игрица;

Родитељи треба да обрате пажњу на опонашање јунака

Деца треба да направе јасну разлику између виртуелног света у игрицама и реалног света

ЈА И КОМПЈУТЕР

Хвала на пажњи!

Институт за модерно образовање

Масарикова 5, (улаз из Краља Милана), Палата Београд | office@institut.edu.rs | +381 (11) 40 11 260